

DEN VÄSTSVENSKA SOM-UNDERSÖKNINGEN 2016¹

KLARA WÄRNLÖF BOVÉ

Den västsvenska SOM-undersökningen 2016 är den tjugofemte sedan starten 1992.² Studien genomförs primärt via postala enkäter men sedan undersökningsåret 2012 har respondenterna även möjligheten att svara digitalt via internet. Varje undersökning genomförs under så identiska förutsättningar som möjligt för att resultaten från de olika åren ska vara jämförbara. SOM-undersökningen 2016 skickades till två urval om sammanlagt 8 000 slumpmässigt utvalda personer folkbokförda i Sverige i åldrarna 16–85 år.

SOM-institutet genomförde hösten 2016 för 25:e året i rad en regional frågeundersökning med syfte att kartlägga västsvenska folkets vanor och attityder på ett flertal områden med fokus på (S)amhälle, (O)pinion och (M)edier. Under hösten 2016 genomfördes den västsvenska SOM-undersökningen parallellt med den 31:a nationella SOM-undersökningen och den första lokala SOM-undersökningen i Göteborg.

Den västsvenska SOM-undersökningen 2016 skickades till sammanlagt 8 000 personer i åldrarna 16–85 år. Data samlades in framförallt genom svar på postala enkäter men också genom svar på webben, ett alternativ som sedan 2012 har erbjudits respondenterna. Kontinuitet i fältarbete och frågeutformning är viktig för datakvaliteten och för jämförelser över tid. Samtidigt genomför SOM-institutet utvecklande arbete under kontrollerade former för att behålla aktualiteten i datamaterial och insamlingsmetoder. I 2016 års västsvenska SOM-undersökning genomfördes ett omfattande experiment med syftet att undersöka effekten av att erbjuda incitament i SOM-undersökningarna. Experimentets genomförande och utfall finns redovisat i detalj i *SOM-undersökningarna 2016 – en metodöversikt* (Arkhede, Bové, Bové & Jansson, 2017). Föreliggande kapitel presenterar den västsvenska SOM-undersökningens genomförande genom att beskriva olika aspekter av undersökningsåret 2016/2017 i detalj.

Urval

Den västsvenska SOM-undersökningen baseras liksom övriga SOM-undersökningar på ett sannolikhetsurval av personer som utgör ett slags Sverige i miniatyr. Det betyder att sammansättningen av urvalet speglar sammansättningen i befolkningen. Urvalsramen utgörs av Skatteverkets folkbokföringsregister och innefattar alla svenska och utländska medborgare i åldrarna 16–85 år som har sin primära adress

i Sverige. År 2016 ingick totalt 8 000 personer i urvalet till den västsvenska SOM-undersökningen. Urvalsstorleken har förändrats över tid vilket redovisas i tabell 1. I tabellen framgår också urvalsstorleken för 2016 års experimentgrupp. Experimenturvalet bestod av det totala urvalet i den västsvenska SOM-undersökningen med undantag för individer under 19 år. Då Lotterilagen (1994:1000) inte tillåter unga under 18 år att delta i lotterier var det inte möjligt att inkludera personer under 18 år i experimenturvalet. Det totala experimenturvalet randomiserades in i två grupper, en som erbjöds incitament och en kontrollgrupp som inte erbjöds något incitament.

Tabell 1 Den västsvenska SOM-undersökningens urval 1992–2016

År	Urvalsmetod	Antal formulär	Total urvalsstorlek	Medborgarskap	Åldrar
1992	Systematiskt sannolikhetsurval	1	2 800	Både sv. & utl.	15–75 år
1993	"	"	2 800	Endast sv.	"
1994	"	"	2 800	Både sv. & utl.	"
1995	"	"	2 799	Endast sv.	"
1996–1997	"	"	2 900	Både sv. & utl.	15–80 år
1998	"	"	5 800	"	"
1999	"	"	5 900	"	16–80 år
2000–2009	"	2	6 000	"	15–85 år
2010–2015	"	1	6 000	"	16–85 år
2016 Ordinarie urval	"	1	6 071	"	16–85 år
2016 Experimentgrupp	"	1	1 929	"	19–85 år ¹

Kommentar: ¹Urvalet för 2016 års experimentgrupp skiljer sig åldersmässigt från det ordinarie-urvalet. Det beror på att experimentgruppen erbjöds incitament i form av en skraplott (trisslott), vilket enligt den svenska lotterilagen är förbjudet att distribuera till personer under 18 år. Det totala urvalet i den västsvenska SOM-undersökningen var 8 000. För detaljerad beskrivning av 2016 års tvådelade urval se *SOM-undersökningarna 2016 – en metodöversikt* av Arkhede, Bové, Bové och Jansson (2017).

Källa: De västsvenska SOM-undersökningarna 1992–2016.

Frågeformulär

Den västsvenska SOM-undersökningen 2016 bestod av 73 frågor fördelade på 16 sidor i pappersenkäten. Frågorna utformades av SOM-institutet i samråd med samverkanspartners. Frågorna var av olika karaktär och indelade i 10 underrubriker som exempelvis *Nyheter & medier*, *Trafik & kommunikationer* och *Offentlig service*. Flertalet frågor har ställts i många år och svaren bidrar till att bibehålla tidsserier som påbörjats i samband med den första undersökningen 1992. Frågorna i den västsvenska SOM-undersökningen fokuserar speciellt på områden som är aktuella på regional nivå så som offentlig service och trafikvanor. De flesta frågorna

besvarades genom att kryssa i en ruta som motsvarar ett fast svarsalternativ. Ett mindre antal frågor erbjöd respondenterna möjlighet att själva skriva ut sitt svar i fritext. Svaren kodades sedan manuellt enligt ett schema av en grupp kodare på SOM-institutet.³ Sist i formuläret ställdes ett antal frågor om respondentens bakgrund och boendesituation. Enkätens utformning var densamma för både det ordinarie urvalet och experimentgruppen. Respondenterna gavs även möjligheten att svara på enkäten digitalt. Webbformuläret framställdes av SOM-institutet i webbverktyget Qualtrics. Utformningen av frågorna var identiska i pappers- och webbenkäten men av layoutmässiga skäl innehöll webbenkäten fler sidbrytningar. Frågor som respondenten eventuellt instruerades att hoppa över i pappersenkäten doldes automatiskt i webbversionen. Det elektroniska formuläret var främst framtaget för att besvaras på en dator eller enhet med en stor skärm vilket innebar att ytterliga layoutmässiga skillnader eventuellt kunde förekomma om respondenten valde att besvara enkäten på till exempel en mobiltelefon. Aktuella kodscheman finns tillgängliga i kodboken för 2016 års västsvenska SOM-undersökning som finns att ladda ned på SOM-institutets hemsida: www.som.gu.se.⁴

Fältarbete

Fältarbetet för den västsvenska SOM-undersökningen 2016 har i huvudsak följt upplägget från tidigare års undersökningar. Utskick och insamling av enkäter utfördes av ett fristående undersökningsföretag⁵ i nära samarbete med SOM-institutet som kontinuerligt utvärderade genomförandet. Undersökningsföretaget svarade för den tekniska delen av datainsamlingen så som tryck, distribution, telefonpåminnelser och skanning, medan SOM-institutet svarade för allt innehåll i utskick och enkäter. Huvuddelen av datainsamlingsarbetet genomfördes under hösten 2016. Arbetet inleddes i mitten av september med ett aviseringkort som informerade respondenterna om att de blivit slumpmässigt utvalda att delta i årets västsvenska SOM-undersökning. En vecka senare skickades enkäten ut tillsammans med ett följebrev, en informationsbroschyr om SOM-institutets verksamhet samt en penna. Under resterande del av fältperioden genomfördes en serie påminnelseinsatser per brev, telefon och sms.

I samband med det andra enkätutskicket introducerades möjligheten att besvara enkäten via internet. Personliga inloggningsuppgifter till enkäten och en hänvisning till SOM-institutets hemsida skickades till respondenterna i samband med den andra påminnelsen i mitten av oktober.

Därefter genomfördes telefonpåminnelser i två omgångar. Alla respondenter med känt hem- eller mobiltelefonnummer, som inte ännu hade svarat på enkäten eller meddelat att de inte vill delta, blev uppringda av ett telefonundersökningsföretag.⁶ När telefonundersökningsföretaget kontaktade respondenterna fick de som svarade i telefon vid uppringningen möjlighet att avböja att delta i undersökningen eller be om en ny pappersenkät. De som per telefon avböjde medverkan fick därefter

inga fler påminnelser. Kontakten mellan telefonundersökningsföretaget och respondenterna dokumenterades i ett fördefinierat kodschema.

De är mycket få personer, tre procent av urvalet, som får samtliga påminnelser. De flesta deltagare i SOM-undersökningarna erhåller som regel tre påminnelser.

Fältarbetet avslutades 31 januari 2017 när fältföretaget gjorde en slutskanning av inkomna enkäter och sammanställde en datafil som skickades till SOM-institutet för validering. Enkäter som kom in efter slutskanningen registrerades för hand av SOM-institutet. Den allra sista enkäten inkom den 22 mars och markerar därmed det formella slutet på datainsamlingsperioden. Vid datavalideringsprocessens slut oidentifierades enkäterna och alla personuppgifter raderades. Av tabell 2 framgår i detalj tidsramarna för fältarbetet och dess olika insatser.

Tabell 2 Fältinsatser i den västsvenska SOM-undersökningen 2016

23 sept	Utskick av aviseringsvykort
30 sept	Utskick av missiv 1 – formulär, informationsbroschyr, svarskuvert och penna
10 okt	Utskick av tack-/påminnelsevykort
17 okt	Utskick av missiv 2 – formulär och svarskuvert till de som ännu inte sänt in enkäten. Möjligheten att svara på webben introduceras. Missivet innehåller inloggningsuppgifter.
20 okt	Sms-påminnelse med inloggningsuppgifter till webbenkäten till de som inte svarat
27 okt–27 nov	Telefonpåminnelse till de som inte sänt in enkäten (med uppföljningsbrev med ny enkät till de som saknar och postal bekräftelse till övriga som sagt att de vill delta – missiv 3 a/b)
8 nov alt. 29 nov	Postal påminnelse till personer utan känt telefonnummer och de som ej kunnat nås per telefon (missiv 4)
6 dec–19 dec	Telefonpåminnelse motsvarande 20 okt–20 nov inklusive motsvarande postala komplement
21 dec	Postal påminnelse till personer utan känt telefonnummer och de som ej kunnat nås per telefon (missiv 4)
28 dec	Utskick av missiv 5 – formulär och svarskuvert till alla som sagt per telefon att de vill delta men ännu ej gjort det
12 jan 2017	Utskick av missiv 6a/b/c – formulär, svarskuvert och bortfallsenkät (enkät om varför man inte vill/kan delta) till samtliga som ej svarat
23 jan 2017	Utskick av missiv 7 – bortfallsenkät till samtliga som ej svarat
31 jan 2017	Fältstopp

Kommentar: Under den första telefonpåminnelseperioden skickades uppföljningsbrev till de som svarat att de vill delta i undersökningen ut en gång i veckan. Det betyder att en person som bett om en ny enkät på telefon fick vänta i högst åtta dagar på uppföljning.

Webbenkäter

Datainsamlingen av den västsvenska SOM-undersökningen 2016 genomfördes för femte året i rad med undersökningsdesign som kallas blandad datainsamling (*mixed mode*). Det betyder att flera datainsamlingsmetoder används i en och samma frågeundersökning. I SOM-undersökningen samlades data primärt in via postenkäter, men respondenterna gavs även möjlighet att fylla i enkäten på internet. Webbenkäten introducerades i samband med den andra påminnelsen. Den digitala versionen av formulären programmerades i webbverktyget Qualtrics och administrerades av SOM-institutet, medan pappersenkäten administrerades av undersökningsföretaget.

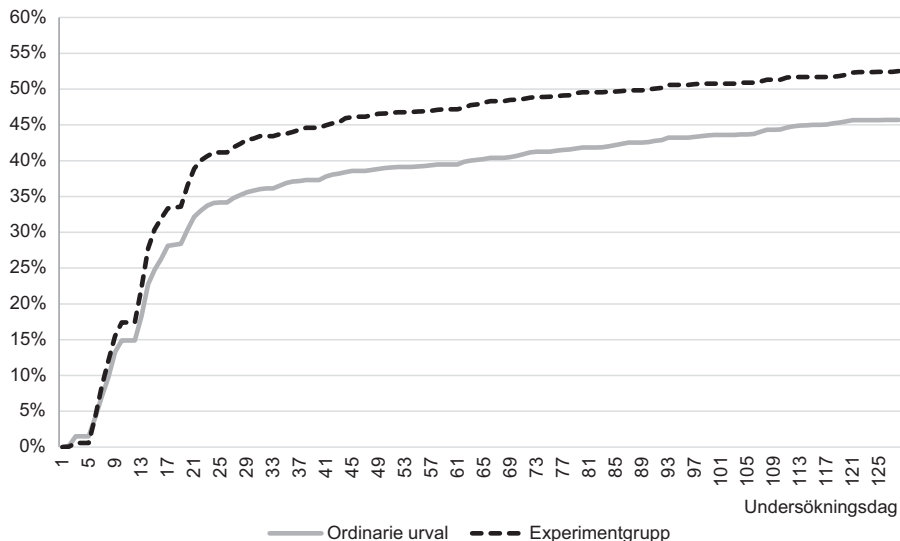
Det var 276 personer, motsvarande 3,4 procent av bruttourvalet, som valde att besvara enkäten via internet 2016. Av samtliga som besvarade enkäten 2016 var det 7,2 procent som gjorde det via internet, att jämföras med 5,5 procent 2015.

Inflöde

De flesta respondenter som väljer att delta i SOM-undersökningarna skickar tillbaka enkäten redan inom några veckor. Det generella inflödesmönstret med högt inflöde de första veckorna i samband med de första påminnelserna upprepade sig även 2016 (figur 1). Användandet av belöningar i SOM-undersökningarna gav en mycket tydlig effekt på svarsfrekvenser. den Västsvenska SOM-undersökningen var svarsfrekvensen 6,2 procentenheter högre i experimentgruppen jämfört med det ordinarie urvalet.

Den första enkäten kom in strax efter att formulären nått respondenterna. Under de första 15 dagarna inkom 50 procent av vad som kom att bli den slutgiltiga svarsfrekvensen. Efter 70 dagar (14 december 2016) hade 90 procent av de slutgiltiga svaren kommit in. Anledningen till att fältperioden fortsätter en tid efter årsskiftet är att olika grupper i befolkningen tenderar att svara vid olika tillfällen under datainsamlingsperioden. Analyser av inflödesmönstret visar bland annat att grupper som i hög grad svarar på SOM-undersökningarna, så som äldre och politiskt intresserade, ofta svarar tidigt under fältperioden. De grupper som är underrepresenterade i den slutgiltiga svarsfilen så som yngre och personer från arbetarhem svarar i högre grad senare under fältperioden. Genom att ge dem som får en enkät skickad hem till sig möjligheten att svara under en lång period ökar andelen svarspersoner från grupper som vanligtvis är underrepresenterade. Vi undviker därmed ett förstärkt mönster av till exempel den överrepresentation av grupper med stort politiskt intresse och hög ålder som redan finns i SOM-undersökningarna.

Figur 1 Kumulativt inflöde av enkäter i den västsvenska SOM-undersökningen 2016 (kumulativ procent av bruttourvalet)

Kommentar: För en beskrivning av skillnaden mellan ordinarie urval och experimentgruppen, se tabellkommentar i anslutning till tabell 1.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen 2016.

Svarsfrekvens och bortfall

Svarsfrekvensen för SOM-undersökningarna har successivt sjunkit under 2000-talet, ett mönster som även gäller för andra liknande undersökningar i Sverige (se tabell 3). De första fem åren då hela Västra Götaland var med i urvalet för den västsvenska SOM-undersökningen var svarsfrekvensen i genomsnitt 67 procent och de senaste fem åren har den genomsnittliga svarsfrekvensen varit strax under 54 procent.

Av det ursprungliga urvalet på totalt 8 000 personer (bruttourvalet) var det 3 816 personer som besvarade och skickade in formuläret. Från bruttourvalet har det så kallade naturliga bortfallet definierats bort, vilket är personer som är fysiskt eller mentalt oförmögna att svara på enkäten, personer som är avlidna, bortresta under större delen av fältperioden, emigrerade, har språksvårigheter eller inte alls talar svenska. Sammanlagt 405 personer, motsvarande 5,1 procent, räknades bort som naturligt bortfall i 2016 års västsvenska SOM-undersökning. Antalet personer som svarat på respektive formulär alternativt noterats som naturligt bortfall redovisas i tabell 4. Informationen om svarsbortfallet, alltså de respondenter som inte kan eller vill svara på enkäten, har inhämtats på flera sätt: via telefonpåminnelserna, direkt från respondenter eller anhöriga som hört av sig under fältarbetets gång, via

den bifogade bortfallsenkäten i sista påminnelsen med frågor om varför man inte önskar eller kan delta i undersökningen samt via Skatteverkets befolkningsregister.

Tabell 3 Svarefrekvensen i de västsvenska SOM-undersökningarna 1992–2016 (procent)

Under-söknings- år	Brutto- urval	Netto- urval	Andel naturligt bortfall	Antal svar	Svars- frekvens (brutto)	Svars- frekvens (netto)	Fältarbete utfört av
1992	2 800	2 650	5,4 %	1 603	57 %	60 %	Linfab
1993	2 800	2 647	5,5 %	1 586	57 %	60 %	Linfab
1994	2 800	2 639	5,8 %	1 591	57 %	60 %	Linfab
1995	2 799	2 620	6,4 %	1 709	61 %	65 %	Temo
1996	2 900	2 621	9,6 %	1 807	62 %	69 %	Gallup
1997	2 900	2 637	9,1 %	1 845	64 %	70 %	Gallup
1998*	5 800	5 385	7,2 %	3 487	60 %	65 %	Sifo
1999	5 900	5 557	5,8 %	3 760	64 %	68 %	Kinnmark
2000	6 000	5 602	6,6 %	3 684	61 %	66 %	Kinnmark
2001	6 000	5 420	9,7 %	3 808	63 %	70 %	Kinnmark
2002	6 000	5 538	7,7 %	3 792	63 %	68 %	Kinnmark
2003	6 000	5 537	7,7 %	3 654	61 %	66 %	Kinnmark
2004	6 000	5 489	8,5 %	3 630	61 %	66 %	Kinnmark
2005	6 000	5 505	8,3 %	3 419	57 %	62 %	Kinnmark
2006	6 000	5 462	9,0 %	3 347	56 %	61 %	ScandInfo
2007	6 000	5 491	8,5 %	3 420	57 %	62 %	Kinnmark
2008	6 000	5 553	7,5 %	3 240	54 %	58 %	Kinnmark
2009	6 000	5 539	7,7 %	3 368	56 %	61 %	Kinnmark
2010	6 000	5 503	8,8 %	3 276	55 %	59 %	Kinnmark
2011	6 000	5 493	8,5 %	3 135	53 %	57 %	Kinnmark
2012	6 000	5 511	8,2 %	3 186	53 %	58 %	Kinnmark
2013	6 000	5 608	6,5 %	2 983	50 %	53 %	Kinnmark
2014	6 000	5 626	6,2 %	2 900	48 %	52 %	Kinnmark
2015	6 000	5 609	6,5 %	2 830	47 %	50 %	Kinnmark
2016 Ordinarie urval	6 071	5 745	5,4 %	2 800	46 %	49 %	Kinnmark
2016 Experiment- grupp	1 929	1 850	4,1 %	1 016	53 %	55 %	Kinnmark

Kommentar: För en beskrivning av skillnaden mellan ordinarie urval och experimentgruppen, se tabellkommentar i anslutning till tabell 1. Med nettourval avses bruttourval minus naturligt bortfall. Som naturligt bortfall räknas adress okänd, avflyttad, bortrest under fältperioden, ej svensktalande, bosatt, studerar eller arbetar utomlands, fysiskt eller mentalt oförmögen att svara samt avliden. *Från och med 1998 års undersökning ingår hela Västra Götaland samt Kungsbacka kommun i urvalet. Innan dess ingick endast Göteborg med kranskommuner.

Tabell 4 redogör även för skillnaderna mellan den grupp som erbjöds en skraplott som tack för sin medverkan i undersökningen och den ordinarie urvalsgruppen. Utöver den högre svarsfrekvensen i experimentgruppen är andelen ej anträffade lägre i experimentgruppen vilket betyder en högre total kontaktgrad bland dem som blev erbjudna en skraplott för sin medverkan.

Tabell 4 Svarande och bortfall i den västsvenska SOM-undersökningen 2016

	Den västsvenska SOM-undersökningen	
	Ordinarieurval	Experimentgrupp
Bruttourval	6 071	1 929
Naturligt bortfall	326 (5,4 %)	79 (4,1 %)
Nettourval	5 745	1 850
Vägran	457	160
Ej anträffade	2 488	675
Antal svarande	2 800	1 016
Svarsfrekvens brutto	46 %	53 %
Svarsfrekvens netto	49 %	55 %

Kommentar: För en beskrivning av skillnaden mellan ordinarie urval och experimentgruppen, se tabellkommentar i anslutning till tabell 1. Med nettourval avses bruttourval minus naturligt bortfall. Som naturligt bortfall räknas: adress okänd, avflyttad; bortrest på längre tid; studier/militärtjänstgöring på annan ort; boende/studier/arbete utomlands; sjuk, institutionsvård, förståndshandikapp; avliden; ej svensktalande. Bruttosvarsfrekvenserna som här rapporteras följer den standard som upprättats av den amerikanska organisationen AAPORs definition (RR2) (AAPOR, 2015.)

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen 2016.

Representativitet

Naturligt bortfall och svarsvägran riskerar att leda till avvikelser från representativiteten mellan population och urval, vilket måste tas i beaktande när materialet analyseras. Vilka som svarar och vilka som inte svarar på en frågeundersökning har betydelse för tolkningen av undersökningens resultat. Om en viss grupp är underrepresenterad och samma grupps svar tenderar att skilja sig från övriga gruppers blir studiens resultat mindre giltiga för populationen som helhet. Om svarsbenägenheten i en grupp varierar påtagligt mellan åren kan det också förklara variationer i svarsmönster för enskilda frågor.

Av appendix A–C framgår hur svarsbenägenheten i de västsvenska SOM-undersökningarna varierar med kön, ålder och geografisk hemvist över tid. Små skevheter finns i samtliga parametrar där exempelvis andelen svarande i Göteborg är något

lägre än andelen göteborgare i urvalet. Kvinnor svarar i något högre utsträckning än män, en skillnad som varit stabil sedan början av 2000-talet. Representativiteten i olika åldersgrupper utgör den största utmaningen då de yngre åldersgrupperna i ökande utsträckning är underrepresenterade. SOM-institutet har studerat vilka konsekvenser skevheterna i representativiteten har för undersökningens träffsäkerhet genom att vikta resultaten för kön, ålder och geografisk hemvist och jämföra utfallet i den viktade och oviktade gruppen. Elias Markstedt (2014) visar att träffsäkerheten i attitydfrågor om politiska förslag och bedömningar av ekonomin är hög trots de sjunkande svarsfrekvenserna. Frågor om nyhetskonsumtion påverkas däremot något mer av att delar av befolkningen har en lägre representation i svarsunderlaget. De dalande svarsfrekvenserna har alltså en effekt på svarens träffsäkerhet i vissa typer av frågor där det existerar stora generationsskillnader.

Den västsvenska SOM-undersökningen 2016 besvarades av 3 816 personer vilket motsvarar en nettosvarsfrekvens på 50 procent. Svaren samlades in både via pappers- och webenkäter. Trots att hälften av respondenterna inte svarar på enkäten är den demografiska representativiteten i svarsgruppen god i de flesta avseenden. SOM-institutet fortsätter att utvärdera och utveckla tillvägagångssätt och metod för att bättre förstå konsekvenserna av en sjunkande svarsfrekvens och dess påverkan på analysmöjligheter.

Noter

- ¹ Kapitlet bygger på tidigare års metodredogörelser, se exempelvis Bové (2016).
- ² Parallellt med den nationella SOM-undersökningen genomförde SOM-institutet en motsvarande nationell enkätundersökning och en lokal undersökning i Göteborgs kommun.
- ³ Kodningsarbetet har utförts av Linn Annerstedt och Linda Lidborg. Underlaget för kodningen finns tillgängligt i kodboken för 2016 års västsvenska SOM-undersökning (se www.som.gu.se/undersokningar).
- ⁴ www.som.gu.se/undersokningar
- ⁵ Kinnmark Information AB anlitas 2016.
- ⁶ Concilia Information anlitas 2016.

Referenser

- Arkhed, Sofia, Josefine Bové, Klara Bové & Daniel Jansson (2017). *SOM-undersökningarna 2016 – en metodöversikt*. Rapport 2017:34. Göteborg: SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- AAPOR (2015). Standard definitions. *The American Association For Public Opinion Research*, 8th edition.

- Markstedt, Elias (2014). *Representativitet och viktning – Riks-SOM som spegel av det svenska samhället 1986–2013*. Rapport 2012:30 v2. Göteborg: SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Bové, Klara (2016). Den västsvenska SOM-undersökningen 2015. I Annika Bergström & Niklas Haring (red) *Hållbarhetens horisont*. Göteborg: SOM-institutet, Göteborgs universitet.

Appendix A Fördelning över invånare i Göteborg, Göteborgs kranskommuner och övriga Västra Götaland i befolkningen 16–85 år (2010–2016), i urvalet, respektive i inkomna enkäter (1999–2016) (procent)

År	Grupp	Område			Summa	Antal
		Göteborg	Göteborgs kranskommuner	Övriga Västra Götaland		
1999	Urval (brutto)	30	24	46	100	5 900
	Svarande	29	24	47	100	3 760
2000	Urval (brutto)	31	25	44	100	6 000
	Svarande	28	25	47	100	3 684
2001	Urval (brutto)	31	23	46	100	6 000
	Svarande	29	24	47	100	3 808
2002	Urval (brutto)	31	25	44	100	6 000
	Svarande	28	26	46	100	3 792
2003	Urval (brutto)	31	23	46	100	6 000
	Svarande	29	24	47	100	3 654
2004	Urval (brutto)	31	24	45	100	6 000
	Svarande	30	24	46	100	3 630
2005	Urval (brutto)	31	24	45	100	6 000
	Svarande	29	24	47	100	3 419
2006	Urval (brutto)	30	24	46	100	6 000
	Svarande	28	24	48	100	3 347
2007	Urval (brutto)	31	22	47	100	6 000
	Svarande	30	24	46	100	3 420
2008	Urval (brutto)	31	24	45	100	6 000
	Svarande	29	24	45	100	3 240
2009	Urval (brutto)	30	25	45	100	6 000
	Svarande	28	26	46	100	3 368
2010	Befolkning	32	24	44	100	1 322 426
	Urval (brutto)	32	24	44	100	6 000
2010	Nettourval	32	24	44	100	5 506
	Svarande	30	25	45	100	3 276
2011	Befolkning	32	24	44	100	1 331 458
	Urval (brutto)	31	24	45	100	6 000
2011	Nettourval	30	25	45	100	5 493
	Svarande	28	25	47	100	3 151
2012	Befolkning	32	24	44	100	1 338 066
	Urval (brutto)	32	24	44	100	6 000
2012	Nettourval	31	25	44	100	5 511
	Svarande	29	25	46	100	3 186
2013	Befolkning	32	25	43	100	1 347 293
	Urval (brutto)	32	24	44	100	6 000
2013	Nettourval	31	25	44	100	5 608
	Svarande	31	24	45	100	2 983

Forts.

Appendix A forts.

År	Grupp	Område			Summa	Antal
		Göteborg	Göteborgs kranskommuner	Övriga Västra Götaland		
2014	Befolkning	32	24	44	100	1 359 047
	Urval (brutto)	32	24	44	100	6 000
	Nettourval	32	24	44	100	5 626
	Svarande	29	26	45	100	2 900
2015	Befolkning	33	24	43	100	1 369 777
	Urval (brutto)	33	24	43	100	6 000
	Nettourval	33	24	43	100	5 609
	Svarande	31	24	45	100	2 830
2016 Ordinarie	Befolkning	32	24	44	100	1 386 329
	Urval (brutto)	32	25	43	100	6 071
	Nettourval	31	26	43	100	5 745
	Svarande	30	27	43	100	2 800
2016 Experiment	Urval (brutto)	30	25	45	100	1 929
	Nettourval	30	25	45	100	1 850
	Svarande	29	24	47	100	1 015

Kommentar: För en beskrivning av skillnaden mellan ordinarie urval och experimentgruppen, se tabellkommentar i anslutning till tabell 1. Med nettourval avses bruttourval minus naturligt bortfall. Som naturligt bortfall räknas att adressen är okänd (formuläret kommer i retur), att respondenten har flyttat från urvalsområdet, är bortrest, sjuk, avliden, har läs- och skrivsvårigheter eller är ej svensktalande. Göteborgs kranskommuner är samtliga kommuner i Göteborgsregionen exklusive Göteborgs kommun.

Källa: De västsvenska SOM-undersökningarna 1999–2016. Uppgifterna om befolkningen är hämtade från Statistiska centralbyrån (SCB).

Appendix B Åldersgruppernas fördelning i hela urvalet respektive i inkomna enkäter 1992–2016 och åldersfördelningen hos befolkningen i Västsverige 2002–2016 (procent)

År	Grupp	Åldersgrupp					Summa	Antal
		15–29	30–49	50–64	65–80	65–85		
1992	Urval	27	38	19	16		100	
	Svarande	25	37	21	17		100	1 603
1993	Urval	28	37	19	16		100	
	Svarande	27	36	20	17		100	1 586
1994	Urval	27	37	20	16		100	
	Svarande	27	36	22	15		100	1 591
1995	Urval	26	37	21	16		100	
	Svarande	26	37	22	15		100	1 708
1996	Urval	25	38	22	15		100	
	Svarande	26	36	23	15		100	1 807
1997	Urval	26	37	22	15		100	
	Svarande	26	36	23	15		100	1 845
1998	Urval	24	37	24	16		101	5 385
	Svarande	22	36	25	17		100	3 487
1999	Urval	25	35	24	16		100	5 900
	Svarande	22	34	27	17		100	3 760
2000	Urval (15-80)	24	36	24	16		100	5 815
	Svarande (15-80)	21	34	27	18		100	3 597
2000	Urval (15-85)	23	34	24		19	100	6 000
	Svarande (15-85)	20	33	27		20	100	3 684
2001	Urval (brutto)	23	34	24		19	100	6 000
	Svarande	20	35	27		19	100	3 808
	Befolkning	23	35	23		19	100	1 245 689
2002	Urval (brutto)	24	34	24		18	100	6 000
	Nettourval	23	35	25		17	100	5 538
	Svarande	20	34	27		19	100	3 792
	Befolkning	23	35	23		19	100	1 254 946
2003	Urval (brutto)	24	34	23		19	100	6 000
	Nettourval	23	35	24		18	100	5 537
	Svarande	20	33	27		20	100	3 654
	Befolkning	23	35	22		20	100	1 257 591
2004	Urval (brutto)	24	33	23		20	100	6 000
	Nettourval	24	33	24		19	100	5 489
	Svarande	20	32	26		22	100	3 630
	Befolkning	23	35	24		18	100	1 268 979
2005	Urval (brutto)	23	34	24		19	100	6 000
	Nettourval	23	36	24		17	100	5 505
	Svarande	19	33	27		21	100	3 419
	Befolkning	23	33	25		19	100	1 269 125
2006	Urval (brutto)	23	34	24		19	100	6 000
	Nettourval	23	34	25		18	100	5 462
	Svarande	18	32	28		22	100	3 347

Forts.

Appendix B forts.

År	Grupp	Åldersgrupp					Summa	Antal
		15–29	30–49	50–64	65–80	65–85		
2007	Befolkning	24	34	23		19	100	1 298 829
	Urval (brutto)	24	34	24		18	100	6 000
	Nettourval	23	35	24		18	100	5 491
	Svarande	19	32	27		21	100	3 420
2008	Befolkning	24	34	24		18	100	1 309 857
	Urval (brutto)	24	33	24		19	100	6 000
	Nettourval	23	34	25		18	100	5 553
	Svarande	18	31	29		23	100	3 240
2009	Befolkning	23	34	24		19	100	1 300 914
	Urval (brutto)	24	34	23		22	100	6 000
	Nettourval	22	34	24		20	100	5 539
	Svarande	16	32	27		25	100	3 368
2010	Befolkning	23	34	23		20	100	1 322 426
	Urval (brutto)	23	33	23		20	100	6 000
	Nettourval	22	34	24		20	100	5 506
	Svarande	17	32	27		24	100	3 276
2011	Befolkning	23	34	23		20	100	1 331 458
	Urval (brutto)	22	34	24		20	100	6 000
	Nettourval	21	35	25		19	100	5 493
	Svarande	15	31	28		26	100	3 151
2012	Befolkning	23	33	23		21	100	1 338 065
	Urval (brutto)	23	33	23		21	100	6 000
	Netto urval	22	34	23		21	100	5 511
	Svarande	16	31	25		28	100	3 186
2013	Befolkning	23	33	23		21	100	1 347 293
	Urval (brutto)	23	34	22		21	100	6 000
	Netto urval	22	35	22		21	100	5 608
	Svarande	15	31	25		29	100	2 983
2014	Befolkning	23	33	23		21	100	1 359 047
	Urval (brutto)	21	34	23		22	100	6 000
	Netto urval	21	35	23		21	100	5 626
	Svarande	14	29	27		30	100	2 900
2015	Befolkning	23	33	23		21	100	1 369 777
	Urval (brutto)	23	33	23		21	100	6 000
	Netto urval	22	33	24		21	100	5 609
	Svarande	14	29	27		30	100	2 830
2016 Ordinarie	Befolkning	22	33	23		22	100	1 386 329
	Urval (brutto)	23	32	23		22	100	6 071
	Netto urval	23	32	23		22	100	5 445
	Svarande	15	28	26		31	100	2 800
2016 Experiment	Urval (brutto)	21	34	22		23	100	1 929
	Netto urval	21	34	23		22	100	1 850
	Svarande	14	31	25		30	100	1 015

Kommentar: För en beskrivning av skillnaden mellan ordinarie urval och experimentgruppen, se tabellkommentar i anslutning till tabell 1. I jämförelsesyfte redovisas för år 2000 även resultat för ett begränsat urval som omfattar samma åldersintervall, 15–80 år, som de tidigare årens undersökningar. Sedan 2010 är åldersintervallen 16–85 år. Uppgifterna om befolkningen är hämtade från Statistiska centralbyrån (SCB). **Källa:** De västsvenska SOM-undersökningarna 1992–2016. Uppgifterna om befolkningen är hämtade från Statistiska centralbyrån (SCB).

Appendix C Könsfördelning hos befolkningen (2010–2016), i urvalet (2010–2016) och bland de svarande (1992–2016) i de västsvenska SOM-undersökningarna (procent)

År	Grupp	Kön		Summa
		Män	Kvinnor	
1992	Svarande	50	50	100
1993	Svarande	51	49	100
1994	Svarande	51	49	100
1995	Svarande	49	51	100
1996	Svarande	50	50	100
1997	Svarande	49	51	100
1998	Svarande	47	53	100
1999	Svarande	48	52	100
2000	Svarande	49	51	100
2001	Svarande	47	53	100
2002	Svarande	48	52	100
2003	Svarande	47	53	100
2004	Svarande	47	53	100
2005	Svarande	47	53	100
2006	Svarande	47	53	100
2007	Svarande	47	53	100
2008	Svarande	47	53	100
2009	Svarande	47	53	100
2010	Befolkningen	50	50	100
	Bruttourval	50	50	100
	Nettourval	50	50	100
	Svarande	46	54	100
2011	Befolkningen	50	50	100
	Bruttourval	50	50	100
	Nettourval	50	50	100
	Svarande	47	53	100
2012	Befolkningen	50	50	100
	Bruttourval	50	50	100
	Nettourval	50	50	100
	Svarande	47	53	100
2013	Befolkningen	50	50	100
	Bruttourval	50	50	100
	Nettourval	50	50	100
	Svarande	48	52	100
2014	Befolkningen	50	50	100
	Bruttourval	51	49	100
	Nettourval	51	49	100
	Svarande	48	52	100

Forts.

Appendix C forts.

År	Grupp	Kön		Summa
		Män	Kvinnor	
2015	Befolkningen	50	50	100
	Bruttourval	50	50	100
	Nettourval	50	50	100
	Svarande	49	51	100
2016	Befolkningen	50	50	100
	Bruttourval	51	49	100
	Ordinarie	51	49	100
	Svarande	49	51	100
2016 Experiment	Bruttourval	50	50	100
	Nettourval	50	50	100
	Svarande	47	53	100

Kommentar: För en beskrivning av skillnaden mellan ordinarie urval och experimentgruppen, se tabellkommentar i anslutning till tabell 1.

Källa: De västsvenska SOM-undersökningarna 1992–2016. Uppgifterna om befolkningen är hämtade från Statistiska centralbyrån (SCB).